

BEVEZETÉS

Ahogy a cím és az előszó jelzi, a keleti keresztény liturgia megjeleníti az evangéliumot. A Szent Liturgián való részvétel – nemcsak misehallgatás – ebbe vonja be a jelenlévőket. A alábbi kis „mű”, összeállítás jellegénél fogva nem értekezni akar a témáról, hanem szemléltetést kíván adni magával a liturgiával, a liturgikus étellel és szemelvényekkel. Így a rövid(ebb) bevezetés csupán annyit céloz meg, ami elégséges a szándék megértésének, megsejtésének megkönnyítéséhez.

A mű olvasása önmagában is segít a lelkiület megsejtésében, a közöltek alkalmazására, kedvcsinálásra.

A liturgikus szövegek önálló imádságként is megállják a helyüket, de arra az érzésre, amelynek érdekében azok íródtak, igazán énekelve, csodálatos templomi környezetben találunk rá. Itt kell emlékeztetni a keleti egyház nyolc hangjára (Octoechos), ami nyolc dallamot, de egyúttal hetenként változó liturgikus szövegeket is jelent. Elsősorban a szombati-vasárnapi liturgikus eseményekre is kell emlékeztetni. A keleti naptárak fel is tüntetik, hogy az egyes vasárnapokhoz (héthez) melyik hang tartozik. S ez folyamatosan, hetente lép tovább egyet, egytől nyolcig hétről hétre.

Az ünnepek vagy a vasárnap – mint új liturgikus nap – megünneplése a megelőző nap vecsernyéjével kezdődik, majd folytatódik az ünnepi utrenyével és ünnepi liturgiával. Liturgikus szövegek mindegyik szertartáshoz tartoznak. Fontos tudnunk, hogy minden vasárnap a feltámadást ünnepli. Így a nyolc hang liturgikus szövegei a feltámadásnak eseményeit, mondandóját juttatják kifejezésre. Tehát a válogatás ezekből a részekből elenyésző, szinte valamennyi éneket idézni lehetett volna.

Vannak állandó és változó ünnepek.

Keleten minden ikonszerű, így a liturgia, az ünneplés, az ünnepek rendje is. Külön kiemelendő ezek közül a húsvéti időszak megünneplése. (Minden e körül forog).

Csak érdekességképpen: a keleti keresztény egyházakban az evangéliumi, apostoli szakaszok évente ismétlődnek (szemben a nyugati gyakorlattal, ahol hároméves ciklus van).

Ahhoz, hogy igazán elsajátítsuk a mondandót, ismételten olvasni, hallgatni kell ezeket az imákat, énekeket, és rendszeresen részt kell(ene) venni a szertartásokon.

A könyvben közlendő gondolatokat elrendezésében is hangsúlyozni, kifejezésre kívánjuk juttatni az alábbiak szerint:

Az ünnep, az evangéliumi esemény címe után olykor csupán néhány szavas, mondatos magyarázó, összekötő szöveg következik. Sok esetben ez el is marad.

Ezután idézzük az alkalomhoz kapcsolódó liturgián elhangzó evangélium szövegét, abban a formában, ahogy a szöveg az evangéliumos könyvben található.

Azt követően egy-egy liturgikus imát (éneket) válogattunk a gazdag kincstárunkból, önkényesen, az alább feltüntetett szándékkal. A szövegek elhelyezésével és tipográfiájával is próbáltuk kiemelni az elgondolt „besorolást”. Könnyítési szándékkal meghagytuk az énekeskönyvben feltüntetett jelölést. Egyúttal megadtuk az oldalszámot is. Tehát a besorolási, válogatási szempontok:

Az evangéliumot megjelenítő liturgikus szöveg vagy részlet. (Természetesen a kiválasztás önkényes. Más válogató mást válogatna.)

A következő kiválasztott rész az ünnep gondolatát az életre lefordító, megerősítő liturgikus szövegét szándékozik szemléltetni. (Az elkülönítés, a válogatás itt is személyes indíttatású.)

Sok esetben nem lehetett beérni két idézettel, ezért további kiegészítő liturgikus szövegeket válogattunk. Többet csak azért nem közöltünk, nehogy a több kevesebb legyen.